

КАФЕДРА МОВ

Науковий дискурс в українській лінгвокультурології

Освітній ступінь

Магістр

Спеціальність

025 Музичне
мистецтво

Курс	2
Семестр	3

Освітньо-наукова програма

Статус

Вибіркова

ECTS	3
Годин	90
Лекції	14
Семінари	14
Самостійна робота	62

Семестровий контроль

залік

Інформація про викладача

ПІБ	Сахарова Ольга Вікторівна доцент, доктор філологічних наук
Профіль викладача	https://knmau.com.ua/departments/kafedra-mov/
e-mail	olsakh@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Стрімкий розвиток дискурсології, спрямований на опанування різних сфер життєдіяльності людей, зумовлює появу нових підходів до вивчення комунікативного процесів. Статусно-орієнтований дискурс віддзеркалює різні виміри ділового спілкування, невід'ємною частиною якого виступає і наукова діяльність.

Підхід до наукової діяльності як до опанування наукового дискурсу впливає, відповідно, із сучасних інтерпретацій інституційного спілкування. Універсальність та етноспецифічність реалізації наукового дискурсу зумовлює необхідність розглядати його в контексті української лінгвокультурології.

Вище зазначені позиції дозволять інтерпретувати написання магістерської роботи не як чергове завдання студента, а як свідоме наукове дослідження, що ґрунтується на традиціях української лінгвокультурології.

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей, а також пов'язана з такими дисциплінами: «Основи науково-дослідної роботи», «Основи бібліографічної роботи» та іншими.

Метою та завданнями викладання навчальної дисципліни передбачається засвоєння студентами понять про науку, відомостей про стан сучасної науки, розуміння процесу наукової діяльності, оволодіння методологічними та методичними основами наукового дослідження; засвоєння понятійно-термінологічного апарату наукової діяльності; ознайомлення зі станом наукової діяльності в Україні та світі, з електронними та Інтернет-ресурсами інформації.

Студенти повинні

знати:

- Зміст та тлумачення поняття «дискурс», основні особливості наукового дискурсу
- зміст основних категорії у галузі наукової діяльності;
- стан наукової діяльності в Україні та за кордоном;
- особливості проведення наукового дослідження;
- методологію сучасного наукового дослідження;
- основні види і джерела наукової інформації;
- загальні вимоги до оформлення наукового дослідження.

вміти:

- обґрунтовувати наукову проблему;
- розробляти методику та план наукового дослідження;
- добирати інформаційні джерела наукових досліджень;
- оформлювати результати наукових досліджень;
- здійснювати апробацію результатів наукових досліджень.

Вивчення дисципліни передбачає такі **програмні результати:**

1. Розуміти специфіку та особливості реалізації культурних ідей, образів та смислів, а також критично оцінювати можливості їхньої інтеграції для розв'язання суспільно-значимих проблем.
2. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних питань, презентації результатів дослідження та проектів.
3. Збирати, аналізувати та оцінювати емпіричні факти та здійснювати їх інтеграцію у відповідності до сучасних теоретичних уявлень.
4. Планувати та виконувати наукові та прикладні дослідження у сфері мистецтвознавства та культурології, генерувати та перевіряти гіпотези, збирати докази та аргументувати висновки.

Розвивають наступні **загальні та фахові компетентності:**

1. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
2. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність до пошуку, опрацюванню та аналізу інформації з різних джерел.
4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
5. Усвідомлення взаємозв'язку культурних текстів та контекстів.
6. Здатність оцінювання та аналізу інформації у процесі реалізації професійної діяльності.

7. Здатність критично осмислювати історичні здобутки та новітні досягнення культури.

Структура курсу. Курс «Науковий дискурс в українській лінгвокультурології» спирається на системне вивчення та опанування практичними навичками здійснення наукових досліджень у гуманітарній царині. Перші два модуля «Загальне поняття про науковий дискурс» і «Загальне поняття про українську лінгвокультурологію» присвячені науково-теоретичним засадам курсу. Третій модуль – Мовно-стилістична організація наукового дискурсу – спрямований на опанування розмаїттям стилістичних можливостей наукової мови. У четвертому модулі – Магістерська робота як жанр наукового дискурсу – передбачено глибокий аналіз структурних, композиційних ознак магістерської роботи, особливостям підготовки до захисту. Курс передбачає проведення практичних занять у формі семінарів, написання контрольних модульних робіт

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, GooglMeet, Zoom.

Перелік тем

Тема 1. Основний зміст, ознаки, структура наукового дискурсу.

Семінар: Сильові риси та жанрове розмаїття наукового дискурсу

Тема 2. Поняття про лінгвокультурологію.

Універсальне та етноспецифічне в українській лінгвокультурології

Особливості наукового дискурсу в українській лінгвокультурології. Науковий етикет в українській лінгвокультурології.

Тема 3. Сильові риси та жанрове розмаїття наукового дискурсу.

Семінар: Усні та писемні жанри наукового дискурсу: загальна характеристика

Тема 4. Робота з науковою літературою.

Семінар: Робота з науковою літературою. Принципи опрацювання наукової літератури.

Способи посилення на наукові джерела. Принципи побудови списків використаної літератури.

Тема 5. Мова наукового дискурсу.

Семінар: Мова наукового дискурсу. Синтаксичні та стилістичні засади опису наукової літератури.

Тема 6. Способи та структура аргументації та доведення наукової думки.

Семінар: Способи, різновиди, структура аргументації та доведення наукової думки.

Тема 7. Магістерська робота як жанр наукового дискурсу

Тема 8. Робота над теоретичним та практичним розділами магістерської роботи

Семінар: Робота над теоретичним та практичним розділами магістерської роботи

Тема 9. Вступ та висновки як структурні компоненти магістерської роботи.

Семінар: Вступ та висновки як структурні компоненти магістерської роботи.

Тема 10. Захист магістерської роботи.

Семінар: Захист магістерської роботи.

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття, диспут, презентація

Навчальні ресурси

Необхідна інформація до навчальної дисципліни надсилаються у відповідну групу «Дистанційне навчання»: <https://knmau.com.ua/virtualnij-tur/>; основні та додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram. <https://knmau.com.ua/virtualnij-tur/>.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	20
2.	Реферат за обраною тематикою	10
3.	Презентація досліджень за обраною тематикою	20
4.	Відвідування лекцій	10
5	Підсумкова контрольна робота	30
6.	Залік	40
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка «**відмінно**»: студент володіє глибокими і міцними знаннями, навичками ґрунтовного мовно-стилістичного аналізу наукового тексту, вміє аргументувати та доводити наукову думку, володіє науковим етикетом, вирішує творчі завдання.

Оцінка «**добре**»: студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, володіє фактами, навичками мовно-стилістичного аналізу наукового тексту, частково вміє аргументувати та доводити наукову думку, володіє науковим етикетом, вирішує творчі завдання.

Оцінка «**задовільно**»: студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками здійснювати мовно-стилістичний аналіз наукового тексту, частково вміє аргументувати та доводити наукову думку, володіє науковим етикетом.

Оцінка «**незадовільно**»: студент не розуміє основного навчального матеріалу, не здатний здійснювати мовно-стилістичний аналіз наукового тексту, не вміє аргументувати та доводити наукову думку, не володіє науковим етикетом.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Позааудиторні заняття

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах тощо.